

عمارت آقازاده یکی از خانه های بر جای مانده از تاریخ در دل شهر زیبا و تاریخی اردبیل است که در مرکز شهر واقع شده است. وجود همین عمارت با شکوه و تاریخی نیز مزیده بر علت شده تا گردشگران بسیاری زیادی سالانه به این شهر سفر کنند.

این خانه تاریخی گردشگری که در مرکز اردبیل واقع شده است، در گذشته محل زندگی یکی از تجار بلند مرتبه و متمول زمان خود بوده است. اما بر خلاف گذشته، امروزه تبدیل به محلی دیدنی برای علاقمندان به علم و هنر تاریخی شده است.

این سازه بر خلاف اتفاقات ناگوار و حوادثی که در طی سالیان سال اتفاق افتاده است، سالم مانده و تنها برخی از قسمت های بسیار کم آن دچار فرسودگی هایی شده است؛ اما با تلاش بیار زیاد علاقمندان به هنر، این بنا زیر نظر سازمان میراث فرهنگی کشور رفته است.

تاریخچه

قدمت عمارت آقازاده به زمان حکومت قاجاریه باز می گردد. این بنا که در زمان سلطنت ناصرالدین شاه قاجار بنا شد، توسط حاج اسماعیل آقایی، تاجر اردبیلی و با طراحی معماران روسی ساخته شد. معماری این بنا از برجسته ترین سازه های موجود در اردبیل بوده و به همین امر سبب شده تا این سازه شهرت زیادی پیدا کرده و تبدیل به یکی از جاهای دیدنی اردبیل شده است.

این عمارت پس از مرگ حاج اسماعیل آقایی نیز نسل به نسل به فرزندانش رسید و در نهایت تا نخستین سال های دهه 80 این عمارت به عنوان مکانی مسکونی استفاده می شد. اما در طول سالیان زیاد قسمت هایی از این عمارت واگذار شده و یا از بین رفتند.

متأسفانه مابین سال های 1340 تا 1342 هجری شمسی نیز به منظور تعریض خیابان هم جوار با عمارت آقازاده، قسمت های قابل توجهی از این مجموعه تخریب شد؛ اما خوشبختانه ساختمان اصلی واقع در غرب این مجموعه، کاملاً سالم باقی ماند.

معماری عمارت آقازاده

این عمارت که به دست معماران روسی و ایرانی ساخته شده است، مجموعه ای بی نظیر از تلفیق هنر ایرانی و غربی است. همچنین مانند دیگر سازه های قدیمی، این مجموعه نیز از بخش های مختلفی مانند عمارت اصلی، بادگیر ها، حیاط، زیرزمین و باغچه ها تشکیل شده است.

در قسمت بیرونی عمارت آقازاده نیز تالار شاه نشین اصلی ساخته شده است که با اتاق های تو در تو چشم هر بیننده ای را ساعت ها به خود می دوزد. این تالار بین راهرو های ورودی قرار گرفته و مجاور حیاط بیرون از این عمارت است.

چشم نواز ترین تزیینات معماری این خانه تاریخی نیز در تالار اصلی این مجموعه به چشم می خورد محلی که با ارتفاع بسیار بلندتر خود نسبت به دیگر قسمت های عمارت، باعث جلب توجه شما می شود.

اما نکته شایان ذکر در ساخت این عمارت استفاده از کارگران روسی برای ساخت تزیینات در و پنجره های تالار شاه نشین است که برای آن از 15 کارگر روسی استفاده کرد. این معماران به مدت زمان سه سال مشغول به ساخت ارسی ها و در های چوبی عمارت آقازاده و سایر تزیینات ساختمان بودند. پنجره های تالار اصلی خانه آقازاده نیز دو لایه بوده و به صورت ارسی هفت دری ساخته شده اند.